

Szakmai beszámoló az ELTE Tehetséggondozási Tanácsának 2017. őszi féléves Hazai és nemzetközi tanulmányi versenyeken, konferenciákon, workshopokon való aktív részvételt támogató pályázatára

Konferencia adatai:

LoessFest2017 – International Conference on Loess Research

08-12 October 2017, Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources, Gorgan, Iran

<http://loessfest2017.com/>

A konferencia célja a löszkutatás aktuális kérdéseinek nemzetközi viszonylatban történő megvitatása.

Az idei évben három kiemelt témát jelöltek meg a szervezők:

- por, lösz, klímaváltozás (dust, loess, climate change)
- lösz alapkőzeten kialakult talajok gazdálkodási lehetőségei és pusztulása (potential and degradation of loess derived soils)
- a löszkutatás módszerei (methods in loess research)

A konferenciára előadással vagy poszter prezentációval volt lehetőség jelentkezni. Utóbbi szekcióban mutattam be a témámat, mely a hévízgyörki lösz-paleotalaj sorozat vizsgálatának előzetes eredményeit foglalta össze.

Pontos címe: Paleoenvironmental reconstruction based on loess-paleosol sequence at Hévízgyörk – Preliminary results.

A feltárás Hévízgyörk település határában fekszik, a Gödöllői-dombságban. A megközelítőleg 12 méter magas lösz-paleotalaj szelvény elemzése már több éve elkezdődött, ám az eredményeket idáig nem gyűjtötték és foglalták össze az ELTE Természetföldrajzi Tanszékének löszkutatói, mely csapatnak immár másfél éve tagja vagyok. Doktori témámként részben a hévízgyörki feltárás környezetében céloztam meg egy komplex paleomorfológiai képet alkotni. Az alkalmazott módszereink a következők: mágneses szuszceptibilitás, diffúz reflektancia spektroszkópia, szemcseméret analízis, lumineszcens kormeghatározás, mikromorfológia, másodlagos karbonátok izotóp elemzése, karbonáttartalom mérés, agyagásványok röntgendiffrakciós elemzése. Mindemellett geofizikai méréseket is végeztünk a feltárás tetőszintjének folytatásában, mely esetében is az adatok azonban még feldolgozás alatt vannak.

Konklúzióként eddig megállapítható, hogy a feltárás két erősen fejlett paleotalajjal rendelkezik, melyek azonban a magyarországi löszsztratigráfia alapján nem azonosíthatók az ismert

paleotalajokkal (pl. Mende Felső, Basaharc Dupla, stb.). Az is kiderült, hogy egy nagyobb „hiány” mutatkozik a rétegsorban, mely valamiféle lepusztulásnak tulajdonítható vagy az üledékképződés szünetelt az adott időintervallumban (283 ezer és 85 ezer évvel ezelőtt).

A szekcióban összesen 40 pályamunka került bemutatásra, számos országból, köztük Németországból és Kínából, ahol meglehetősen nagy hangsúlyt kap a természetföldrajz ezen aspektusa. A szakmai zsűri előtt már csak öt kiválasztott embernek volt lehetősége szóban is beszámolni eredményeiről és a felmerülő kérdésekre válaszolni.

A konferencia záró ünnepségén derültek ki az első helyezések és kerültek kiosztásra a díjak két kategóriában, a rendező és a vendég országok körében. Utóbbi esetében sikerült elnyernem a legjobb pályamunka díját.

A konferencia által adott egy nemzetközi folyóiratban történő publikálás lehetősége, mely a Journal of Quaternary Science vagy a Quaternary International egy különszáma lesz. Saját témámban már folyamatban is van a cikk írása. Mindehhez az absztrakt leadásra került, mint a megjelenés feltétele.

A konferencia további hozománya, hogy szakmai kapcsolatba kerültünk az iráni kollegákkal, a közös munka lehetősége is felmerült már. Személy szerint egy iráni és egy francia doktorandusszal azóta is rendszeresen váltok levelet. Sikerült kisebb részleteket megismernünk egymás kutatási témájából, az iráni hallgatóval segítünk is egymásnak mind a minták elemzési módszereit pontosítani, mind az eredményeket értelmezni.

Érdekes, hogy számos esetben azonos módszerek alkalmazásával merőben eltérő konklúziókra jutunk, ami a regionális eltérésekből adódik, hiszen több ezer kilométerrel keletebbre más képet mutat jelenleg, és mutatott az elmúlt 2,5 millió évben a természeti környezet.

Budapest, 2017. 11. 21.

Csonka Diána